

Табела 5.2. Спецификација предмета *Увод у грчку палеографију*

Студијски програм: МАС класичних наука			
Назив предмета: <i>Увод у грчку палеографију</i>			
Наставник/наставници: доц. др Дејан Целебџић			
Статус предмета: изборан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема.			
Циљ предмета Главни циљ предмета је упознавање студента са развојем грчког алфабета на папирусу, пергаменту и хартији од најстаријих сачуваних примерака (IV век пре Хр.) до појаве штампе, са посебним акцентом на византијским рукописима. Други циљ био би да студент стекне сазнања о филолошком раду који је био неопходан за преношење дела античке, ранохришћанске и византијске књижевности.			
Исход предмета Студент је оспособљен да самостално чита лакше грчке рукописе, да уочи њихове главне одлике, те да на темељу тих запажања одреди приближни хронолошки оквир њиховог настанка.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава.</i> 1. Предмет изучавања грчке палеографије; сродне и граничне дисциплине. — 2. Византијска књига: материјал, облик, типологија и терминологија. — 3. Прикупљање рукописа, преписивање и филолошки рад. — 4. Мајускула I (IV век п. н. е. – II век н. е.): настарија сведочанства и „римска“ и мајускула. — 5. Мајускула II (III–X век): „библијска“, „александријска“ и „литургијска“ мајускула. — 6. Позноримско / рановизантијско канцеларијско писмо и његова примена у књижевним текстовима. — 7. „Чиста“ или „студитска“ минускула: <i>codices vetustissimi</i> (почетак IX – средина X века). — 8. Филолошка делатност у IX веку: Јован Граматичар, патријарх Фотије, Лав Математичар и Арета Кесаријски. — 9. Повратак појединих мајускулних слова и настанак „мешане“ минускуле (<i>codices vetusti</i> X–XI век). — 10. Опште правило почиње да уступа место индивидуалном стилу (<i>codices vetusti</i> XI – средина XIII века. — 11. <i>Codices recentiores</i> (средина XIII – XV век). Филолошка делатност у доба Палеолога. — 12. Поствизантијски рукописи и прве грчке штампане књиге. <i>Практична настава.</i> Вежба се читање сваког типа писма које је обрађено на предвањима и анализирају његове особености. Посебно се анализирају рукописне књиге на којима се виде филолошке интервенције, као што су исправке текста, схолије или глосе. Сваке године се анализира рукописна традиција једног изабраног дела старогрчке књижевности кроз читање два или више различитих рукописа тог дела.			
Литература Е. Mioni, <i>Introduzione alla Paleografia Greca</i> , Padova 1973. — Н. Hunger, <i>Die byzantinische Buchkultur</i> , München 1989. — Bruce M. Metzger, <i>Manuscripts of the Greek Bible: An Introduction to Greek Paleography</i> , New York – Oxford ² 1991. — У раду се могу користити и неки сајтови, нпр. https://spotlight.vatlib.it/greek-paleography (приступљено 30. маја 2020.)			
Број часова	активне наставе	Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методe извођења наставе предавања, вежбе, консултације, индивидуални рад са заинтересованим студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испт	50
колоквијум-и			
семинар-и	40		